

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.

Spoločnosť zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sa vložka číslo 392/S

PREPRAVNÝ PORIADOK

MESTSKEJ HROMADNEJ DOPRAVY
V BANSKEJ BYSTRICI

Účinnosť od 16.3.2019

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, akciová spoločnosť, Kremnička 53, 974 05 Banská Bystrica (ďalej len „dopravca“) podľa § 7 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach a podľa § 4 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave vydáva tento Prepravný poriadok mestskej hromadnej dopravy.

Obsah

Čl. 1 Základné ustanovenia	3
Čl. 2 Rozsah dopravy	3
Čl. 3 Zmluva o preprave osôb.....	3
Čl. 4 Povinnosti dopravcu	3
Čl. 5 Práva cestujúceho	4
Čl. 6 Povinnosti cestujúceho.....	5
Čl. 7 Preprava zdravotne postihnutých osôb, starých osôb, tehotných žien, detí, detských kočíkov a invalidných vozíkov.....	7
Čl. 8 Vylúčenie osôb z prepravy	8
Čl. 9 Kontrola tarifného vybavenia cestujúcich.....	8
Čl. 10 Preprava príručných batožín.....	9
Čl. 11 Preprava zvierat.....	10
Čl. 12 Nebezpečné veci, preprava ktorých je dovolená za osobitných podmienok	10
Čl. 13 Veci, ktorých preprava je vylúčená	10
Čl. 14 Prehliadka podozrivej veci alebo opustenej príručnej batožiny vo vozidle	11
Čl. 15 Cestovné lístky.....	11
Čl. 16 Predaj cestovných lístkov	12
Čl. 17 Základné podmienky použitia cestovného lístka.....	12
Čl. 18 Zľavy a spôsob preukazovania ich nároku	12
Čl. 19 Neplatnosť cestovných lístkov	12
Čl. 20 Nájdené veci.....	13
Čl. 21 Mimoriadne udalosti počas prepravy	13
Čl. 22 Reklamácia.....	15
Čl. 23 Záverečné ustanovenia	15

Použité skratky:

MHD – mestská hromadná doprava
MKZ – mobilné komunikačné zariadenie
JCL – jednorazový cestovný lístok
PCL – predplatný cestovný lístok

Čl. 1

Základné ustanovenia

(1) Tento prepravný poriadok sa vzťahuje na linky mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici, ktoré vykonáva Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, akciová spoločnosť, Kremnička 53, 974 05 Banská Bystrica, IČO 36016411. Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, v oddiele Sa vo vložke číslo 392/S.

(2) Prepravný poriadok podrobne upravuje podmienky pri preprave osôb, príručnej batožiny, zvierat a vecí medzi prevádzkovateľom dopravy (ďalej len „dopravca“) a účastníkmi prepravy. Súčasťou prepravného poriadku je Tarifa mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici (ďalej len „Tarifa“ – príloha č. 1).

Čl. 2

Rozsah dopravy

(1) Dopravca vykonáva mestskú hromadnú dopravu (ďalej len „MHD“) v rozsahu mestskej autobusovej dopravy a trolejbusovej dopravy, podľa tohto prepravného poriadku v súlade s dopravnými licenciami, povolením na výkon povolania prevádzkovateľa osobnej cestnej dopravy, pravidlami prevádzkovania dopravy na dráhe a so zmluvami o výkone vo verejnom záujme uzatvorenými medzi dopravcom a samosprávnymi orgánmi (prevádzková povinnosť) ako objednávateľmi.

Čl. 3

Zmluva o preprave osôb

(1) Prepravný poriadok MHD v Banskej Bystrici, Tarifa MHD v Banskej Bystrici a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach (ďalej len „zastávkový cestovný poriadok“) sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

(2) Zmluvu o preprave osôb uzatvára cestujúci s dopravcom momentom nastúpenia do vozidla.

(3) Nastúpením do vozidla cestujúci vyjadruje svoj neodvolateľný súhlas so všetkými podmienkami prepravy obsiahnutými v tomto prepravnom poriadku. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné v zmysle Tarify. Cestujúci si je plne vedomý svojej povinnosti disponovať platným cestovným lístkom, ktorý je dokladom o zaplatení cestovného. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného lístka, vzniká mu povinnosť uhradiť cestovné, ako aj sankčné úhrady stanovené Tarifou. Cestovné a sankčné úhrady v zmysle Tarify sa považujú za splatné momentom zistenia porušenia tohto prepravného poriadku a Tarifou cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly.

(4) Právo na prepravu určitým spojom linky má občan len vtedy ak vozidlo nie je plne obsadené.

(5) Oprávnená osoba dopravcu je osoba poverená najmä výkonom:

- a) prepravno-tarifnej kontroly (ďalej len revízor),
- b) organizácie dopravy (ďalej len dispečer),
- c) prepravnej činnosti (ďalej len vodič).

Čl. 4

Povinnosti dopravcu

Ak sú splnené podmienky podľa prepravného poriadku a umožňujú to prevádzkové podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť, dopravca je povinný vykonať prepravu (prepravná povinnosť).

Dopravca je povinný:

- (1) Zaisťovať prevádzkovanie trolejbusovej dráhy a udržiavať ju v prevádzkyschopnom stave.
- (2) Prevádzkovať trolejbusovú dráhu podľa povolenia na prevádzkovanie dráhy a pravidiel prevádzkovania dráhy.
- (3) Zabezpečiť, aby dráhu, dopravu na dráhe a autobusovú dopravu prevádzkovali osoby, ktoré spĺňajú predpísanú odbornú spôsobilosť, zdravotnú spôsobilosť a psychickú spôsobilosť.

- (4) Vystrojiť a označiť oprávnené osoby dopravcu, ktoré majú právo dávať cestujúcim pokyny na zachovanie bezpečnosti a plynulosti dopravy.
- (5) Označiť priestory v obvode dráhy, ktoré nie sú prístupné verejnosti.
- (6) Pri prevádzkovaní MHD používať vozidlá s technickým preukazom vozidla a v takom technickom stave, ktorý zodpovedá schválenej technickej spôsobilosti.
- (7) Zastaviť prevádzku vozidla, ktoré ohrozuje bezpečnosť dopravy, bezpečnosť a zdravie osôb, majetok alebo životné prostredie nad únosnú mieru zaťaženia.
- (8) Zabezpečiť, aby vozidlá viedli osoby, ktoré sú držiteľmi preukazu na vedenie vozidla a platného dokladu o zdravotnej a psychickej spôsobilosti na prácu.
- (9) Prepravovať cestujúcich podľa Tarify (tarifná povinnosť) a cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné alebo dovozné predať na určených miestach cestovný lístok.
- (10) Starat' sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu príručnej batožiny podľa ustanovení tohto prepravného poriadku.
- (11) Postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o zabezpečenie prvej pomoci ak sú účastníkmi dopravnej nehody.
- (12) Utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne a zrakovo postihnutých osôb a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi.
- (13) Vozidlo určené na prepravu cestujúcich označiť v súlade s § 5 vyhlášky č. 124/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave :
 - na prednom čele a pravej bočnej časti vozidla v smere jazdy číslom linky a názvom cieľovej zastávky čitateľným zvonka aj za tmy,
 - vo vozidle číslom linky a názvom cieľovej zastávky (platí len pre vozidlá vybavené elektronickým transparentom),
 - na zadnom čele vozidla označením čísla linky čitateľným zvonka.
- (14) Zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť prepravného poriadku, cestovného poriadku, Tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich na miestach určených pre kontakt s cestujúcimi. Výňatky z prepravného poriadku a Tarify podľa možností zverejniť vo vozidlách MHD a na zastávkach, kde sú na to vytvorené podmienky.
- (15) Zverejniť a sprístupniť na všetkých zastávkach MHD zastávkové cestovné poriadky.
- (16) Informovať vhodným spôsobom (napr. oznamy na zastávkach a vo vozidlách, v tlači, rozhlase, televízii, na internete - www.dpmbb.eu) cestujúcich o zmenách v organizácii MHD (napr. zrušenie linky alebo zmena jej trasy, zmena cestovného poriadku, zmena Tarify), ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 10 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny; inak informovať neodkladne vhodným spôsobom, len čo sa o nich dozvie.
- (17) Označiť trvalo zriadenú zastávku označníkom, názvom zastávky, číslami liniek, ktorých vozidlá v zastávke zastavujú a zastávkovým cestovným poriadkom (s výnimkou výstupnej konečnej zastávky) a trvalo ich udržiavať.
- (18) Zabezpečiť, aby v styku s cestujúcim každá oprávnená osoba dopravcu vystupovala rozhodne a nestranne, pričom zachovala slušnosť a zdvorilosť.
- (19) Vodič môže odmietnuť vykonať prepravu alebo prerušiť prepravu, ak správanie cestujúceho vzbudzuje obavu o bezpečnosť alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich.
- (20) Zabezpečiť opätovné zastavenie tretieho a ďalšieho vozidla na zastávke pri označníku.
- (21) Vodič pred zatvorením dverí vozidla je povinný ukončenie výstupu a nástupu oznámiť cestujúcim zvukovým a svetelným znamením „NEVYSTUPUJTE – NENASTUPUJTE“.
- (22) Zabezpečiť orientáciu cestujúcich vo vozidle a informovať cestujúcich pomocou obrázkových značiek (piktogramov) a vývesiek.
- (23) Potvrdiť na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút alebo nešiel vôbec a vydať o tom potvrdenie v sídle dopravcu.
- (24) Zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností vlastné priestory na parkovanie a garážovanie vozidiel a ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu a na starostlivosť o vodičov a cestujúcich.
- (25) Vybaviť každé vozidlo, ktoré sa používa na prepravu osôb, dokladom o oprávnení podnikat'.
- (26) Byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú cestujúcim a tretím osobám prevádzkou vozidiel (§ 427, 764 a 769 Občianskeho zákonníka), činnosťou vodičov a oprávnených osôb dopravcu.

Čl. 5 Práva cestujúceho

- (1) Cestujúci, ktorý splní podmienky stanovené prepravným poriadkom a Tarifou, má právo, aby ho dopravca bezpečne, riadne a včas podľa cestovného poriadku prepravil do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.

- (2) Ak to umožňujú prepravné podmienky má cestujúci v súlade s prepravným poriadkom právo na prepravu príručnej batožiny a domácich zvierat.
- (3) Cestujúci má právo požadovať od osádky vozidla alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy.
- (4) Pri neuskutočnení alebo nedokončení prepravy z dôvodov, ktoré cestujúci nezavinil, má cestujúci s platným cestovným lístkom právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej linky, alebo iným spojom inej linky dopravcu. Cestujúci nemá nárok na náhradu škody vzniknutej cestujúcemu použitím inej náhradnej prepravy.
- (5) Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovení občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431).

Čl. 6

Povinnosti cestujúceho

- (1) Cestujúci je povinný dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku, Tarify a pokyny oprávnenej osoby dopravcu. Svoje práva, vyplývajúce z tohto prepravného poriadku, uplatňuje cestujúci disciplinovane u prítomnej oprávnenej osoby dopravcu, u vodiča (len v čase, keď vozidlo stojí v zastávke) alebo v sídle dopravcu.
- (2) Pred začatím prepravy má cestujúci povinnosť oboznámiť sa s ponukou a pravidlami prepravných služieb, ktoré sú obsiahnuté v zastávkovom cestovnom poriadku, v tomto prepravnom poriadku a v Tarife. Dopravca na mieste určenom pre kontakt s cestujúcimi predloží na požiadanie cestujúceho na nahliadnutie tento prepravný poriadok, Tarifu a zastávkový cestovný poriadok (poriadky). Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka.
- (3) Cestujúci je povinný pred prepravou byť na zastávke pripravený na nastúpenie do vozidla a po nastúpení do vozidla bezodkladne zakúpiť cestovný lístok v hotovosti u vodiča vozidla MHD, alebo priložením dopravnej čipovej karty k elektronickému čítaciemu zariadeniu umiestnenému vo vozidle elektronicky odpočítať sumu cestovného (ďalej len „označovač“) alebo vyznačiť začiatok cesty pri použití predplatného cestovného lístka. Toto ustanovenie neplatí pre cestujúcich so zakúpeným platným elektronickým lístkom a pre cestujúcich s nárokom na bezplatnú prepravu.
- (4) Cestujúci je povinný presvedčiť sa, či mu bol vodičom vydaný správny cestovný lístok, resp. či označovač správne elektronicky odpočítal sumu cestovného alebo vyznačil začiatok cesty pri použití predplatného cestovného lístka. V prípade, že najbližší označovač je nefunkčný, cestujúci je povinný použiť iný označovač vo vozidle.
- (5) Cestujúci je povinný správať sa pri čakaní, nastupovaní, počas jazdy a pri vystupovaní tak, aby neohrozoval bezpečnosť ani plynulosť MHD a cestnej premávky, najmä nesmie na zastávke bez nástupného ostrovčeka vstupovať na vozovku, kým vozidlo nezastaví.
- (6) Pokiaľ to podmienky na zastávke umožňujú, cestujúci je povinný zdržiavať sa na zastávke najmenej pol metra od nástupnej hrany nástupišťa:
- a) do úplného zastavenia vozidla v zastávke a otvorenia dverí,
 - b) po zvukovom a svetelnom znamení „NEVYSTUPUJTE – NENASTUPUJTE“, pri zatváraní dverí vozidla a pri odchode vozidla zo zastávky.
- V priestore zastávky je cestujúci povinný dodržiavať čistotu. V zastávkovom prístrešku, na nástupišti zastávky a vo vzdialenosti menšej ako 4 metre od plochy nástupišťa zastávky je zakázané fajčiť.
- (7) Cestujúci je povinný poskytnúť oprávnenej osobe dopravcu na kontrolu platnosti cestovný lístok alebo dopravnú čipovú kartu alebo elektronický cestovný lístok v mobilnom komunikačnom zariadení (ďalej len „MKZ“), ako aj ďalšie doklady oprávňujúce cestujúceho na bezplatnú prepravu alebo zľavnenú prepravu.

(8) Cestujúci s elektronickým cestovným lístkom je povinný nastúpiť do vozidla MHD len s platným elektronickým cestovným lístkom vo svojom MKZ, tzn. po prijatí verifikačnej správy od operátora. V prípade prepravnej kontroly je povinný predložiť svoje MKZ oprávnenej osobe dopravcu na kontrolu platnosti elektronického cestovného lístka a reálnym spôsobom umožniť overenie všetkých potrebných náležitostí o jeho platnosti. Zároveň cestujúci poskytne pri kontrole maximálnu súčinnosť k overeniu platnosti elektronického cestovného lístka. Ak cestujúci nesplní tieto podmienky alebo časť z nich, je pri kontrole považovaný za cestujúceho bez platného cestovného lístka. SMS cestovný lístok je neplatný, ak oprávnená osoba dopravcu zistí, že kód SMS cestovného lístka je neplatný.

(9) Cestujúci je povinný sa vo vozidle správať tak, aby svojim správaním neohrozoval bezpečnú a plynulú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval vozidlo a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval vozidlo a priestory dopravcu určené cestujúcim, neobťažoval a nespôsobil škodu ostatným cestujúcim a oprávneným osobám dopravcu. Je povinný dbať na pokyny oprávnenej osoby dopravcu oznamované ústne alebo zvukovým a svetelným znamením zariadenia vozidla, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Cestujúcemu nie je dovolené najmä:

- a) neoprávnené sa zdržiavať v prevádzkových priestoroch dopravcu, ktoré nie sú určené cestujúcim alebo verejnosti, alebo vo vozidle, ktoré nevykonáva cestnú dopravu a je povinný uposúchnuť výzvu na ich opustenie,
- b) pôsobiť rušivo na vodiča pri výkone jeho služby,
- c) požadovať počas jazdy od vodiča informácie alebo predaj cestovného lístka,
- d) zdržiavať sa na mieste, kde bráni vodičovi vo výhľade z vozidla,
- e) vstupovať do kabíny alebo priestoru vozidla vyhradeného pre vodiča,
- f) nastupovať, vystupovať a zdržiavať sa v priestore dverí vozidla a po zvukovom a svetelnom znamení „NEVYSTUPOUJTE – NENASTUPOUJTE“,
- g) dávať alebo napodobňovať znamenia používané dopravcom v prevádzke MHD, uvádzať do činnosti a používať zariadenia dopravcu, ktoré sú určené na obsluhu vozidiel a dopravných zariadení,
- h) zdržiavať sa na mieste, kde to prekáža nerušenému vystupovaniu a nastupovaniu cestujúcich a ich tarifnému vybavovaniu,
- i) dávať (zneužívať) určené znamenia vodičovi signalizačným zariadením vozidla, ak na to nie sú dôvody,
- j) fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich,
- k) konzumovať potraviny a nápoje vo vozidle,
- l) vykláňať sa z vozidla,
- m) nechať sprevádzané deti stáť alebo kľačať na sedadlách vozidla,
- n) vyhadzovať odpadky a iné veci z vozidla a nechať vyčnievať veci z vozidla,
- o) odkladať príručnú batožinu a zvieratá na sedadlo,
- p) písať, spievať, hlučne sa správať, hrať na hudobnom nástroji alebo verejne počúvať reprodukovанú hudbu a reč,
- q) neoprávnené otvárať dvere vozidla a bezdôvodne uvádzať do činnosti bezpečnostné a iné zariadenia dopravcu (napr. záchrannú brzdu a pod.).

(10) Cestujúci sa musí sám starať o to, aby na nástupnej zastávke včas nastúpil do vozidla a v cieľovej zastávke včas z vozidla vystúpil.

(11) Cestujúci môže nastúpiť do vozidla a z neho vystúpiť len ak nie je vozidlo v pohybe a len v zastávke alebo na mieste určenom oprávnenu osobou dopravcu. **Cestujúci, ktorý chce nastúpiť do vozidla, musí stáť na nástupišti zastávky tak, aby ho vodič mohol v dostatočnom časovom predstihu vidieť; cestujúci, ktorý chce na takejto zastávke vystúpiť z vozidla, musí dať vodičovi v dostatočnom časovom predstihu určené znamenie signalizačným zariadením vozidla. U vozidiel, ktoré sú vybavené zariadením na ovládanie dverí cestujúcimi je možné dať vodičom znamenie aj prostredníctvom zariadenia na ovládanie dverí.**

(12) Ak je vozidlo vybavené zariadením na ovládanie dverí cestujúcimi, cestujúci je povinný pred nastúpením do vozidla alebo vystúpením z vozidla včas stlačiť tlačidlo príslušných dverí, a tak zabezpečiť ich otvorenie po zastavení vozidla v zastávke.

(13) Cestujúci, ktorý má záujem zakúpiť cestovný lístok v hotovosti u vodiča, je povinný na nástup použiť predné dvere vozidla. Stredné dvere vozidla sú určené na nástup s dopravnou čipovou kartou. Na výstup z vozidla sa

prednostne využívanú stredné a zadné dvere. Cestujúci so zníženou schopnosťou pohybu a zrakovo postihnutí cestujúci smú na vystupovanie v prípade potreby použiť aj predné dvere.

(14) Cestujúci vystupujúci z vozidla má prednosť pred cestujúcim nastupujúcim do vozidla. Ak cestujúci potrebuje na výstup z vozidla dlhší čas, je povinný na to upozorniť vodiča určeným znamením signalizačného zariadenia vozidla. Cestujúci, ktorý stojí vo vozidle, je povinný sa počas jazdy držať.

(15) Ak to vyžadujú prevádzkové alebo iné vážne dôvody, je cestujúci povinný na pokyn oprávnenej osoby dopravcu z vozidla vystúpiť, a ak chce v ceste pokračovať, na jeho pokyn včas nastúpiť.

(16) Po príchode vozidla do výstupnej konečnej zastávky sú všetci cestujúci povinní vystúpiť z vozidla.

(17) Cestujúci, ktorý znečistil vozidlo alebo iné zariadenie dopravcu, je povinný bez meškania odstrániť znečistenie (uviesť miesto do pôvodného stavu) alebo zaplatiť úhradu nákladov na čistenie. Dopravca má právo vymáhať náhradu škody v zmysle platných právnych predpisov.

(18) Ak cestujúci svojím konaním spôsobí škodu na vozidle alebo inom zariadení dopravcu, je povinný sa preukázať oprávnenej osobe dopravcu osobnými údajmi (napr. občiansky preukaz, cestovný pas, vodičský preukaz a pod.) a spôsobenú škodu v plnej výške dopravcovi uhradiť. Pokiaľ sa cestujúci nemôže alebo nechce preukázať svojimi osobnými údajmi (nemá preukaz totožnosti, odmieta sa preukázať), je povinný strpieť potrebné úkony spojené s privolaním polície a zistením jeho totožnosti.

(19) Počas prepravy je zakázané používať kolieskové korčule, dosky s kolieskami (skateboardy), bicykle a podobné športové a rekreačné potreby.

(20) Zrakovo postihnutí cestujúci je povinný na požiadanie oprávnenej osoby dopravcu predložiť preukaz o svojom zdravotnom postihnutí, prípadne oprávnenie na používanie vodiaceho psa.

Čl. 7

Preprava zdravotne postihnutých osôb, starých osôb, tehotných žien, detí, detských kočíkov a invalidných vozíkov

(1) Pre zdravotne postihnuté osoby (držitelia preukazov ŤZP a ŤZP-S) je dopravca povinný v každom vozidle vyhradiť a zreteľne označiť najmenej šesť miest na sedenie a jedno miesto na sedenie pre zrakovo postihnutú osobu, vrátane miesta pre vodiaceho psa. Ak pre tieto osoby je potrebné ďalšie miesto na sedenie, cestujúci v ich blízkosti sú povinní ponúknuť svoje miesto.

(2) Zrakovo postihnutá osoba má právo na prepravu s vodiacim psom označeným pre tento účel postrojom bielej farby s červeným krížom alebo bezpečnostnými oranžovými pruhmi.

(3) Ak pri označníku zastávky stojí zrakovo postihnutá osoba s bielou palicou alebo s vodiacim psom, dopravca je povinný pri označníku zastávky znova zastaviť každé ďalšie vozidlo stojace súčasne v zastávke; toto ustanovenie sa nevzťahuje na konečné zastávky.

(4) Zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy a osoby s malým dieťaťom na rukách majú právo na miesto na sedenie. Pri nástupe týchto osôb, cestujúci v ich blízkosti, sú povinní ponúknuť im svoje miesto.

(5) Preprava detí do 6 rokov bez sprevádzania cestujúcim starším ako 10 rokov nie je dovolená. Ak sú všetky miesta na sedenie vo vozidle obsadené, môže cestujúci s bezplatne prepravovaným dieťaťom obsadiť len jedno miesto na sedenie. Pokiaľ maloletý sám použije MHD, považuje sa za spôsobilého na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej jeho veku.

(6) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu detský kočík alebo invalidný vozík, pokiaľ to vybavenie a obsadenie vozidla dovoľuje. Pri nástupe do vozidla má cestujúci s detským kočíkom s dieťaťom prednosť pred cestujúcim s detským kočíkom bez dieťaťa.

(7) Cestujúci s detským kočíkom alebo invalidným vozíkom môže nastúpiť a vystúpiť len s vedomím vodiča. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať len jeden detský kočík alebo invalidný vozík; vodič môže povoliť prepravu ďalších detských kočíkov alebo invalidných vozíkov, pokiaľ je tieto možné bezpečne umiestniť na mieste určenom na ich prepravu a zaisťiť ich bezpečnostnými pásmi proti ich pádu (ak je toto miesto vozidla vybavené

bezpečnostnými pásmi) a pokiaľ to prevádzkové pomery na linke umožňujú. Ak je vozidlo vybavené bezpečnostným pásmom alebo pásmi, cestujúci na invalidnom vozíku je povinný zaistiť vozík týmto pásmom proti jeho pádu.

(8) Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom tými dverami vozidla, ktoré sú pre tento nástup a výstup určené (označené piktogramom); detský kočík alebo invalidný vozík je povinný umiestniť vo vozidle na mieste určenom na ich prepravu.

(9) Naloženie a vyloženie detského kočíka si cestujúci zabezpečuje sám. Ak vozidlo nie je vybavené pohyblivou rampou umožňujúcou bezbariérový nástup alebo výstup cestujúcich s invalidným vozíkom, naloženie a vyloženie invalidného vozíka si cestujúci zabezpečuje sám.

(10) Ak to obsadenie vozidla umožňuje, cestujúci nachádzajúci sa na mieste určenom na prepravu detského kočíka alebo invalidného vozíka, je povinný pri nástupe cestujúceho s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom toto miesto opustiť.

(11) Ak to obsadenie vozidla umožňuje, cestujúci nachádzajúci sa v priestore slúžiacom na ručnú manipuláciu s pohyblivou rampou slúžiacou na nástup a výstup cestujúceho na invalidnom vozíku, je povinný tento priestor uvoľniť. Manipulácia s ručne ovládanou pohyblivou rampou je cestujúcemu zakázaná.

(12) Vodič vozidla je povinný použiť pohyblivú rampu umožňujúcu bezbariérový nástup a výstup prepravovaných zdravotne postihnutých osôb, ak je ňou vozidlo vybavené. Vodič je povinný asistovať (vytvárať podmienky) pri nástupe a výstupe cestujúceho na invalidnom vozíku po ručne ovládanej pohyblivej rampe vozidla.

Čl. 8

Vylúčenie osôb z prepravy

(1) Do vozidla nemá prístup alebo z prepravy môže byť vylúčená osoba javiaca príznaky nadmerného požitia alkoholických nápojov alebo iných návykových látok a osoba, ktorá pre mimoriadne znečistenie odevu, alebo z iných dôvodov môže byť spolucestujúcim na ťarchu.

(2) Oprávnené osoby dopravcu sú ďalej oprávnené z prepravy vylúčiť:

- a) osobu bez platného cestovného lístka, ktorá nespĺnila povinnosť zaplatiť cestovné alebo cestovné a dovozné, prípadne iné sumy určené týmto prepravným poriadkom alebo Tarifou,
- b) osobu, ktorá ohrozuje bezpečnosť prevádzky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich (napr. prepravovaná batožina by bola umiestnená vo vozidle tak, že by ohrozovala pohyb alebo výstup a nástup cestujúcich atď.),
- c) osobu, ktorá napriek upozorneniu oprávnenej osoby dopravcu nedodržiava ustanovenia prepravného poriadku,
- d) osobu, ktorá znečisťuje vozidlo,
- e) osobu, ktorá inak obťažuje cestujúcich (napr. vzbudzuje verejné pohoršenie, narušuje poriadok vo vozidle a pod.).

(3) Osobu z prepravy vylučuje dopravca tak, aby pri výstupe z vozidla nedošlo k ohrozeniu jej života alebo zdravia. Osoba vylúčená z prepravy nemá nárok na vrátenie zaplateného cestovného alebo cestovného a dovozného.

Čl. 9

Kontrola tarifného vybavenia cestujúcich

(1) Kontrolu tarifného vybavenia cestujúcich má právo vykonávať oprávnená osoba dopravcu uvedená v článku 3, odsek 5.

(2) Revízor je pre výkon kontroly vybavený preukazom dopravného kontrolóra alebo kontrolným odznakom, ktorý musí mať pri výkone kontroly na viditeľnom mieste. Dispečer alebo vodič sa pri výkone kontroly musia cestujúcemu preukázať, pokiaľ nie sú v uniforme, kontrolným odznakom.

(3) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na kontrolu cestovný lístok (papierový, elektronický), v prípade zľavneného

cestovného lístka spolu s preukazom na tarifnú zľavu, resp. predplatný cestovný lístok s označeným nástupom cesty.

(4) Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 3 tohto článku nepreukáže platným cestovným lístkom alebo nepreukáže nárok na tarifnú zľavu alebo nárok na bezplatnú prepravu, je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné a sankčnú úhradu za cestovanie bez platného cestovného lístka. Podmienky a výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka sú určené v Tarife.

(5) Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 3 tohto článku nepreukáže platným dokladom o zaplatení dovozného za príručnú batožinu alebo psa (s výnimkou vodiaceho psa), je povinný zaplatiť dovoznú a sankčnú úhradu. Podmienky a výška sankčnej úhrady sú určené v Tarife.

(6) V prípade, že cestujúci nezaplatí pri vykonávanej kontrole oprávnenej osobe dopravcu požadované cestovné a sankčnú úhradu priamo vo vozidle MHD, je povinný v zmysle § 8 Zák. č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach a v zmysle § 12 a § 14 Zák. č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave oprávnenej osobe dopravcu preukázať sa osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady.

(7) Povinnosťou cestujúceho preukázať sa oprávnenej osobe dopravcu osobnými údajmi sa rozumie predloženie platného dokladu totožnosti, t.j. občiansky preukaz (identifikačná karta), cestovný pas, vodičský preukaz, povolenie k pobytu a potvrdenie o strate občianskeho preukazu. Cestujúci je povinný platný doklad totožnosti predložiť oprávnenej osobe dopravcu tak, aby si táto mohla všetky potrebné údaje zistiť a zapísať. Počas tohto úkonu je cestujúci povinný zotrvať vo vozidle MHD. Za účelom zistenia totožnosti môže v prípade nutnosti oprávnená osoba dopravcu požiadať o pomoc políciu v zmysle § 72 Zák. č. 171/93 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnkov.

(8) Podľa § 14 Zák. č. 56/2012 Z. z. môže oprávnená osoba dopravcu v prípade uvedenom v ods. 6. tohto Článku požadovať identifikačné údaje v rozsahu:

- a) meno a priezvisko,
- b) dátum narodenia,
- c) adresa trvalého pobytu,
- d) číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti.

Ak ide o maloletého cestujúceho, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi. Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil vozidlo MHD a nezaplatil oprávnenej osobe dopravcu priamo vo vozidle MHD paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie vozidla MHD.

(9) Ak oprávnená osoba dopravcu zistí, že cestujúci sa preukázal neplatným cestovným lístkom alebo neplatným preukazom na tarifnú zľavu a cestujúci odmietne zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa Tarify, je oprávnená osoba dopravcu oprávnená odobrať cestujúcemu neplatný cestovný lístok, neplatný preukaz na tarifnú zľavu alebo kmeňový list. Cestujúci v takomto prípade nemá nárok na náhradu škody, ktorá mu prípadne vznikne týmto úkonom oprávnenej osoby dopravcu.

Čl. 10

Preprava príručných batožín

(1) Príručnú batožinu prepravuje dopravca spoločne s cestujúcimi. Na príručnú batožinu si dohliada cestujúci sám. Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny dopravca nezodpovedá.

(2) Cestujúci má právo vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu:

- a) veci, ktoré možno rýchlo a bezpečne naložiť a umiestniť vo vozidle, ak neohrozí bezpečnosť a zdravie ostatných cestujúcich,
- b) zvieratá, ak sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu (Článok 11),
- c) jeden detský kočík,
- d) jeden pár lyží s palicami upravenými tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie ostatných cestujúcich,
- e) jedny sane na sánkovanie
- f) hudobný nástroj prenosný.

(3) Cestujúci smie vziať so sebou do vozidla najviac tri príručné batožiny. Za príručnú batožinu sa nepovažujú drobné veci, ktoré možno držať v ruke alebo v lone.

(4) Príručnú batožinu musí cestujúci umiestniť vo vozidle tak, aby nestťažovala výkon služby vodiča, neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich a priechod vozidlom. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, musí cestujúci uložiť príručnú batožinu podľa pokynu oprávnenej osoby dopravcu.

(5) Ak je to na ťarchu ďalšiemu cestujúcemu, cestujúci nesmie prepravovať vo vozidle príručnú batožinu na chrbte alebo na pleci (školská taška, batoh, ruksak atď.); je povinný ju držať v ruke alebo umiestniť na podlahu vozidla.

(6) Pokiaľ cestujúci prepravuje vec alebo príručnú batožinu, ktorá vyžaduje osobitný ochranný obal (napr. fotoaparát, ďalekohľad a pod.), a nie je takýmto obalom chránená, dopravca za jej poškodenie nezodpovedá.

(7) Príručnú batožinu nevyhovujúcu ustanoveniam tohto prepravného poriadku je cestujúci povinný bez meškania odstrániť na najbližšej zastávke.

Čl. 11

Preprava zvierat

(1) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak sú v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom a ak ich preprava nie je na ťarchu cestujúcim (napr. ak zapáchajú a pod.). Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave príručných batožín.

(2) Bez schránky možno vziať do vozidla len psa. Cestujúci so psom bez schránky môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. Pre prepravu psov bez schránok sa stanovujú tieto podmienky:

- a) pes musí mať bezpečný náhubok; toto ustanovenie neplatí pre vodiaceho psa zrakovo postihnutého cestujúceho,
- b) pes musí byť držaný na krátkom vodidle,
- c) nesmie ísť o chorého, špinavého alebo agresívneho psa.

(3) Oprávnená osoba dopravcu môže vylúčiť z prepravy cestujúceho so zvieratám, ktoré je prekážkou bezpečnej, pokojnej a pohodlnej prepravy cestujúcich a ohrozuje zdravie cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsadenosť vozidla.

(4) Dopravca môže vylúčiť prepravu zvierat na niektorých linkách alebo v niektorých vozidlách; toto oprávnenie dopravcu sa nevzťahuje na vodiacich psov zrakovo postihnutých cestujúcich.

Čl. 12

Nebezpečné veci, preprava ktorých je dovolená za osobitných podmienok

(1) Elektrický akumulátor je možné brať so sebou ako príručnú batožinu len vtedy, ak je v obale s nepriepustným dnom, vetracie otvory sú zabezpečené zaskrutkovanou zátkou tak, aby z nich kvapalina nemohla vystreknúť; ak sú nabité, musia byť póly zabezpečené tak, aby nenastalo krátke spojenie. Elektrické akumulátory musia byť vždy postavené na podlahe vozidla.

(2) Televízor, monitor počítača a pod. je možné brať so sebou ako príručnú batožinu len vtedy, ak je v obale chrániacom cestujúcich pred úrazom úlomkami skla pri deštrukcii obrazovky.

Čl. 13

Veci, ktorých preprava je vylúčená

(1) Cestujúcemu je zakázané brať so sebou do vozidla:

- a) veci, preprava ktorých je zakázaná všeobecne záväznými predpismi alebo opatreniami orgánov štátnej správy,
- b) nebezpečné látky a veci, ktoré svojimi vlastnosťami môžu spôsobiť výbuch, oheň, poškodenie vozidla, úraz, otravu, popálenie a ochorenie ľudí a zvierat,
- c) nabité strelné zbrane, toto opatrenie sa nevzťahuje na strelné zbrane príslušníkov ozbrojených síl, príslušníkov PZ SR a Mestskej polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy,

- d) veci, ktoré pre nevhodný spôsob balenia alebo bez puzdra môžu zraniť alebo znečistiť cestujúcich, prípadne poškodiť alebo znečistiť vozidlo (napr. nezabalená tabuľa skla, nôž bez puzdra alebo obalu a pod.),
- e) veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. môžu byť cestujúcim na ťarchu,
- f) príručnú batožinu, ktorej celková hmotnosť presahuje 50 kg, alebo príručné batožiny, ktorých celková hmotnosť presahuje 50 kg
- g) vec, ktorej rozmer je väčší ako 50x60x80 cm (napr. bicykel, moped, motocykel a pod.);
- h) vec dlhšia ako 300 cm s priemerom alebo šírkou väčšou ako 20 cm (napr. garníža, koberec a pod.); vec tvaru dosky, ak je väčšia ako 100x150x10 cm (napr. rysovacia doska, stojan na maľovanie, rám okna a pod.) s výnimkou detského kočíka, saní na sánkovanie a hudobných nástrojov prenosných.

Čl. 14

Prehliadka podozrivej veci alebo opustenej príručnej batožiny vo vozidle

- (1) Ak má oprávnená osoba dopravcu dôvodné pochybnosti o tom, či veci, ktoré cestujúci vzal do vozidla vyhovujú ustanoveniam tohto prepravného poriadku, má právo presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
- (2) Ak cestujúci odmietne preskúmanie vecí alebo príručnej batožiny, alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci alebo príručná batožina, ktoré cestujúci vezie so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný bez meškania odstrániť z vozidla na najbližšej zastávke bez nároku na vrátenie cestovného alebo dovozného.
- (3) Oprávnená osoba dopravcu môže vylúčiť z prepravy cestujúceho s vecou alebo príručnou batožinou, ktorá je prekážkou bezpečnej prepravy cestujúcich, ak ohrozuje zdravie cestujúcich, alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť vozidla.
- (4) Opustenú vec alebo príručnú batožinu má právo oprávnená osoba dopravcu prehliadnúť a naložiť s ňou ako s nálezom (článok 20).

Čl. 15

Cestovné lístky

- (1) Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Cestovný lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu, druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivá trať, úsek trate a pod.) a výšku cestovného. Cestovným lístkom sa rozumie aj doklad oprávňujúci cestujúceho podľa Tarify na bezplatnú prepravu.
- (2) Cestovné lístky sú:
 - a) jednorazové (ďalej len „JCL“) zakúpené u vodiča vozidla MHD a v elektronickej forme. Oprávňujú cestujúceho na jednu cestu MHD bez prestupu, a to na spoji, v ktorom boli vydané, resp. v ktorom bol vykonaný elektronický odpočet cestovného. Platnosť JCL sa končí vystúpením cestujúceho z vozidla.
 - b) predplatné (ďalej len „PCL“) dlhodobé (mesačné, štvrtročné, polročné, ročné) v elektronickej forme. Oprávňujú cestujúceho na neobmedzený počet ciest v rozsahu svojej časovej platnosti. Platnosť dlhodobého PCL sa končí uplynutím posledného dňa platnosti cestovného lístka.
 - c) elektronické cestovné lístky (45-minútové, 24-hodinové) zakúpené prostredníctvom MKZ. Oprávňujú cestujúceho na neobmedzený počet ciest v rozsahu svojej časovej platnosti. Platnosť sa končí uplynutím poslednej minúty platnosti cestovného lístka.
- (3) Z cestovného lístka musia byť zjavné údaje, ktoré umožňujú kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.
- (4) Zľavnené cestovné lístky sú platným cestovným lístkom len v spojení s príslušnými preukazmi na tarifnú zľavu, podľa príslušného článku Tarify.
- (5) Cestujúci, ktorý nevyužije svoje právo na prepravu získané zaplatením cestovného, nemá právo na vrátenie zaplatených súm.
- (6) Podrobné podmienky použitia a platnosti cestovných lístkov určuje Tarifa.

Čl. 16

Predaj cestovných lístkov

- (1) JCL si možno zakúpiť vo vozidle MHD hotovostne – peniazmi u vodiča, resp. bezhotovostne prostredníctvom dopravnej čipovej karty prostredníctvom elektronického čítacieho zariadenia (označovač).
- (2) Cestujúci si môže zakúpiť hotovostné JCL výlučne pri nastupovaní do vozidla MHD a len počas státia na zastávke.
- (3) PCL dlhodobé si možno zakúpiť na predpredajných miestach dopravcu, resp. na predajných miestach zmluvne dohodnutých predajcov.
- (4) Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný presvedčiť sa pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho údajov, najmä či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku a chyby ihneď reklamovať. Na dodatočne uplatňované reklamácie cestujúceho dopravca neberie zreteľ
- (5) Elektronický cestovný lístok ZÁKLADNÝ si cestujúci môže zakúpiť odoslaním prázdnej SMS správy na číslo 1133. SMS cestovný lístok 24 HODINOVÝ si cestujúci môže zakúpiť odoslaním SMS správy s textom „DEN“ alebo „24“ na číslo 1133. Elektronický cestovný lístok si cestujúci môže zakúpiť prostredníctvom mobilnej aplikácie CVAK.
- (6) Za stratený, zničený alebo poškodený cestovný lístok dopravca náhradu neposkytuje.

Čl. 17

Základné podmienky použitia cestovného lístka

- (1) Cestujúci je povinný mať pri sebe platné cestovné doklady (cestovný lístok zakúpený u vodiča vozidla MHD, dopravnú čipovú kartu, preukaz na tarifnú zľavu, prípadne iné) po celý čas prepravy, ako aj v okamihu vystúpenia z vozidla a na vyzvanie sa ním preukázať oprávnenej osobe dopravcu. Cestovné lístky sa nesmú predkladať na kontrolu zložené alebo vložené do nepriehľadných obalov alebo inak nečitateľné.
- (2) Cestujúci, ktorý nemá platný cestovný lístok, je povinný si ihneď pri nástupe do vozidla u vodiča alebo prostredníctvom čítacieho zariadenia zakúpiť príslušný cestovný lístok, resp. zaznamenať si cestu (u PCL).
- (3) Cestovný lístok nemožno postúpiť inej osobe, pokiaľ nebol pre ňu priamo zakúpený.

Čl. 18

Zľavy a spôsob preukazovania ich nároku

- (1) Podmienky nárokovosti, získavanie tarifných zliav a preukazovania ich nároku stanovuje Tarifa.
- (2) Ak má dopravca pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie tarifnej zľavy z cestovného, je oprávnený požadovať ďalšie doklady; kým nárok na tarifnú zľavu z cestovného podľa Tarify nie je preukázaný, dopravca môže odoprieť poskytnutie tarifnej zľavy.
- (3) Cestovanie so zľavneným cestovným lístkom bez dokladov určených Tarifou sa považuje za cestovanie bez platného cestovného lístka.

Čl. 19

Neplatnosť cestovných lístkov

- (1) JCL (zakúpený u vodiča vozidla MHD alebo v elektronickej forme) je neplatný:
 - a) ak je poškodený alebo znečistený tak, že z neho nie sú zrejmé potrebné údaje
 - b) ak cestujúci nedodrжал podmienky, ktoré sú určené pre jeho použitie
- (2) PCL je neplatný:
 - a) ak bol vydaný na základe nesprávnych údajov,

- b) ak z čipu karty nemožno zistiť potrebné údaje pre jeho zjavné poškodenie,
- c) ak kmeňový list nemá predpísanú podobizeň/fotografiu alebo táto bola vymenená alebo zničená,
- d) ak uplynul čas platnosti zľavy,
- e) ak ho použila neoprávnená osoba,
- f) ak ho cestujúci (držiteľ) použil v rozpore so zaznamenaným časovým a prevádzkovým rozsahom platnosti (v čipe karty),
- g) ak jeho údaje nezodpovedajú skutočnosti,
- h) ak jeho údaje boli neoprávnene pozmenené,
- i) ak nenastal čas jeho platnosti,
- j) ak uplynul čas jeho platnosti

(3) Elektronický cestovný lístok je neplatný ak:

- a) ak nenastal čas jeho platnosti,
- b) ak uplynul čas jeho platnosti,
- c) ak neobsahuje správny kód odosielateľa,
- d) ak nebol zaslaný priamo zmluvným zabezpečovateľom služby,
- e) ak bol akokoľvek upravovaný alebo preposlaný z iného ako originálneho zdroja zabezpečovateľa služby alebo bol pozmenený jeho obsah,
- f) ak nie je možné overiť jeho platnosť na strane cestujúceho.

(4) Cestovný lístok vydaný iným dopravcom je neplatný, ak dopravca neurčí inak.

Čl. 20

Nájdené veci

(1) Ak vodič našiel vo vozidle nálež, ktorý je možné považovať za stratený alebo zabudnutý, alebo ak cestujúci odovzdal vodičovi nálež, ktorý našiel vo vozidle, vodič je povinný nálež prevziať (s výnimkou potravín rýchlo podliehajúcich skaze).

(2) Ak sa cestujúci, ktorý nálež stratil alebo zabudol vo vozidle, prihlási u vodiča a nie sú pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdenia (správne popíše nálež alebo obsah nálezu), vodič je povinný mu nálež vydať s podmienkou, že cestujúci sa preukáže osobnými údajmi (napr. občiansky preukaz, cestovný pas, vodičský preukaz a pod.) na vykonanie zápisu v prevádzkovom doklade vozidla (meno, adresa bydliska, evidenčné číslo preukazu totožnosti cestujúceho) a cestujúci prevzatie nálezu potvrdí podpisom.

(3) Dopravca zhromažďuje a vydáva nálezy na dispečingu dopravcu. Pri vydávaní nálezu platia primerane pravidlá definované v odseku 2 tohto článku. Cestujúci si môže nálež vyzdvihnúť v deň straty u vodiča vo vozidle, od druhého dňa na dispečingu dopravcu, a to do 30 dní odo dňa straty. Po 30 dňoch bude s nálezmi naložené v zmysle § 135 zákona č. 40/1964 (Občiansky zákonník).

(4) Nálezy, ktoré obsahujú len dopravnú čipovú kartu, sa zhromažďujú na určenom predpredajnom mieste niektorého z dopravcov, prevádzkujúcich dopravu v MHD Banská Bystrica.

(5) Ak je medzi nájdenými vecami preukaz totožnosti alebo cestovný pas a nepodarí sa kontaktovať majiteľa, dopravca zabezpečí odovzdanie najbližšiemu útvaru PZ SR.

Čl. 21

Mimoriadne udalosti počas prepravy

(1) Mimoriadnymi udalosťami počas prepravy sú najmä:

- a) dopravná nehoda,
- b) požiar vo vozidle,
- c) úraz, pôrod alebo náhle ochorenie, pri ktorom je ohrozený život alebo zdravie cestujúceho, oprávnenej osoby dopravcu alebo iných osôb,
- d) prerušenie dopravy, kde je predpoklad, že bude trvať dlhšie ako 5 minút.

(2) Ak cestujúci spozorujú vo vozidle, že je ohrozená bezpečnosť a zdravie cestujúcich, sú povinní na túto skutočnosť upozorniť vodiča osobne alebo určeným znamením signalizačného zariadenia vozidla.

- (3)** Pri mimoriadnej udalosti je vodič povinný zastaviť vozidlo prevádzkovým brzdením, zaistiť vozidlo proti pohybu, vykonať opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť dopravy na mieste mimoriadnej udalosti, nahlásiť mimoriadnu udalosť na dopravný dispečing, poskytnúť alebo zabezpečiť prvú pomoc podľa svojich schopností, postarať sa o bezpečnosť cestujúcich a zotrvať na mieste do príchodu poverenej osoby dopravcu.
- (4)** Na mieste mimoriadnej udalosti je zakázané vodičovi, cestujúcim a ostatným osobám manipulovať s vozidlami, zariadeniami alebo predmetmi, ktoré mali alebo môžu mať vplyv na vznik alebo priebeh mimoriadnej udalosti. Spôsobený stav je možné meniť iba vtedy, ak je to potrebné na uvoľnenie alebo ošetrenie zranenej osoby. O obnovení premávky MHD rozhodne dispečer.
- (5)** Ak pri mimoriadnej udalosti došlo k zraneniu alebo usmrteniu osôb, k hmotnej škode na vozidle, jeho zariadení a vybavení, dopravnom zariadení alebo inom majetku, cestujúci sú povinní vodičovi alebo oprávnenej osobe dopravcu poskytnúť údaje dôležité pre vyšetrenie mimoriadnej udalosti (napr. evidenčné čísla zúčastnených vozidiel a pod.).
- (6)** Ak dôjde ku zraneniu cestujúcich alebo škode na ich majetku v priamej súvislosti s prepravou, cestujúci sú povinní túto udalosť ihneď nahlásiť vodičovi a preukázať mu údaje na zápis do prevádzkového dokladu, a to: rozsah zranenia alebo škody, meno a priezvisko, bydlisko, a číslo preukazu totožnosti cestujúceho.
- (7)** V prípade nehody v dôsledku prevádzky vozidla MHD dopravca zabezpečí cestujúcemu primeranú a náležitú prvú pomoc. Poskytnutie akejkoľvek pomoci sa nepovažuje za uznanie zodpovednosti dopravcu za nehodu.
- (8)** Pri prerušení prepravy mimo zastávky vodič umožní výstup cestujúcim z vozidla len v týchto prípadoch:
- a) pri vyskytnutí sa prekážky na trase, pri ktorej je predpoklad, že doprava bude prerušená na čas dlhší ako 5 minút,
 - b) pri poruche vozidla, pri ktorej je predpoklad, že jazda bude prerušená na čas dlhší ako 5 minút,
 - c) pri náhlom ochorení (nevoľnosti) niektorého z cestujúcich,
 - d) pri dopravnej nehode alebo poruche vozidla, po ktorej musí byť vozidlo vyradené z prevádzky,
 - e) pri úmrtí cestujúceho vo vozidle,
 - f) pri vzniku požiaru vo vozidle,
 - g) ak je nežiaduca prítomnosť cestujúcich vo vozidle (záchvat, pôrod a pod.),
 - h) ak sa vodič stane náhle neschopným na ďalší výkon služby.
- (9)** V prípadoch uvedených v bodoch d/ až g/ odseku 8, sú cestujúci povinní na pokyn vodiča alebo oprávnenej osoby dopravcu vystúpiť z vozidla. Ak nastanú okolnosti, uvedené v bodoch a/ až e/ a g/ tohto článku a cestujúci sú povinní vystúpiť na vozovku, vodič je povinný zabezpečiť ich bezpečný výstup z vozidla. Vodič otvorí len jedny dvere vozidla, vystúpi z vozidla, zaistí bezpečný výstup cestujúcich a dvere vozidla uzavrie. Ak je to potrebné z dôvodu bezpečnosti cestujúcich, vodič je oprávnený dávať pokyny na zastavovanie vozidiel.
- (10)** Vodič môže prerušiť prepravu v prípade, ak nastanú mimoriadne poveternostné podmienky ovplyvňujúce alebo znemožňujúce zjazdnosť vozovky (napr. súvislá námraza, hmla, víchrica a pod.).
- (11)** Ak vznikne vo vozidle požiar, cestujúci na výzvu vodiča alebo oprávnenej osoby dopravcu sú povinní urýchlene a disciplinovane opustiť vozidlo.
- (12)** Ak pri mimoriadnej udalosti dôjde k zraneniu vodiča, cestujúci sú mu povinní podľa svojich schopností poskytnúť alebo zabezpečiť prvú pomoc a nahlásiť udalosť vodičovi najbližšieho okoloidúceho vozidla dopravcu.
- (13)** V prípade mimoriadnej udalosti je dopravca povinný zabezpečiť náhradnú dopravu do konečnej zastávky iným vozidlom tej istej, prípadne inej linky, a to bez zaplataenia ďalšieho cestovného a bez nároku na náhradu škody vzniknutej použitím náhradnej prepravy.
- (14)** Pri prerušení cesty zapríčinenom cestujúcim, nemá cestujúci po uplynutí časového limitu cestovného lístka na jednu cestu právo na ďalšie použitie tohto cestovného lístka ani nárok na vrátenie cestovného alebo dovozného.
- (15)** Nezrealizovanie prepravy, oneskorený príchod vozidla alebo strata prípoja nezakladá cestujúcemu právo na náhradu škody.

Čl. 22 **Reklamácia**

- (1) Oprávneným reklamovať je cestujúci, zákonný alebo poverený zástupca cestujúceho (ďalej iba „oprávnený“).
- (2) Práva podľa tohto prepravného poriadku musí oprávnený uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do 6 mesiacov, zaniknú.
- (3) V reklamácií musí oprávnený uviesť svoje osobné údaje a vymedziť svoje požiadavky, stručne ich zdôvodniť a predložiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nárokov. Z ústnej reklamácie oprávneného sa vyhotovuje zápisnica.
- (4) Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 3 tohto článku, dopravca vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu nie kratšiu ako 8 dní. Ak reklamujúci doplní reklamáciu v určenej lehote, platí že bola riadne podaná.
- (5) Pokiaľ oprávnený uplatňuje škodu spôsobenú na zdraví a veciach alebo škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak oprávnený stratil pri poškodení ich možnosť opatrovať, neplatí lehota uvedená v odseku 2 tohto článku, ale premlčacie doby podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

Čl. 23 **Záverečné ustanovenia**

- (1) Tento prepravný poriadok je platný a nadobúda účinnosť dňom 16.3.2019. Týmto dňom končí platnosť predchádzajúceho Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy.
- (2) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.

V Banskej Bystrici dňa 15.2.2019

Ing. Miroslav Snopko
generálny riaditeľ spoločnosti

Príloha č. 1: Tarifa mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici

Príloha č. 2: vzor identifikačného preukazu revízora (dopravného kontrolóra)